СИЛЛАБУС
2024-2025 оқу жылының күзгі семестрі
«Тарихи» білім беру бағдарламасы

Пәннің коды	Пәннің атауы	Студенттің өзіндік жұмысы (СӨЖ)	Сағат саны			Кредит саны	Студенттің оқытушы басшылығымен өзіндік жұмысы (СОӨЖ)
			Дәрістер (Д)	Практ. сабақтар (ПС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
MNI 99693	Ғылыми зерттеу әдістері	5	1,7	3,2		5	6

Курс туралы академиялық ақпарат

Оқытудың түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Практикалық сабақтардың түрлері	СӨЖ саны	Қорытынды бақылау түрі
оффлайн	О ЖБП Таңдау компоненті ТК	Дәріс материалдарын баяндау, берілген дәріс мәтінін бірлесе талдау	Семинар сабағы тапсырмаларын талдау, пікірталас	5	Дәстүрлі жазбаша оффлайн

Дәріскер	Төлебаев Т.Ә., т.ғ.д., профессор
e-mail	tatulebaev@gmail.com
Телефондары	87071956050

Курстың академиялық презентациясы

Пәннің мақсаты	Оқытудың күтілетін нәтижелері (ОН) Пәнді оқыту нәтижесінде білім алушы қабілетті болады:	ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)
Мақсаты: әдіснамалық және ғылыми мәдениетті қалыптастыру; ғылыми зерттеулерді ұйымдастыру мен жүргізуде білім, білік және дағдылар жүйесін қалыптастыру. Зерттеудің жалпы ғылыми әдістері, оның ішінде ғылыми білімнің объективті мазмұнын табу үшін ғылыми ақпаратты іздеу, өңдеу, жүйелеу, талдау, синтездеу, жалпылау және дәлелдеу әдістері зерделенеді.	- Ғылыми зерттеу әдістерін, олардың ерекшеліктерін, қажеттілігі мен маңызын, жалпы ғылым дамуындағы орнын;	1.1 метод, методика және методология ұғымдарын ажырату 1.2 Ғылыми зерттеу әдістерінің ерекшеліктерін анықтау 1.3 Ғылыми зерттеу әдістерінің қажеттілігі мен маңызын айқындау 1.4. Ғылыми зерттеу әдістерінің жалпы ғылым дамуындағы орнын анықтау
	Ғылыми зерттеу әдістері мен олардың дамуының негізгі кезеңдерін;	2.2 Ғылыми зерттеу әдістерінің қалыптасу тарихын білу 2.2 Ғылыми зерттеу әдістерінің дамуының негізгі кезеңдерін айқындау
	Ғылыми зерттеу әдістерінің түрлерін және оларды диссертациялық жұмысты жазу барысында пайдалану жолдарын;	3.1. Ғылыми зерттеу әдістерінің түрлерін айқындау 3.2 Ғылыми зерттеу әдістерін диссертациялық жұмыста қолдану жолдарын анықтау
	Ғылыми зерттеу әдістерінің негізінде қазақ тарихын зерттеу жолдарын;	4.1 Қазақ тарихын зерттеу барысында ғылыми зерттеу әдістерін пайдалана алу 4.2 Ғылыми зерттеу әдістері бойынша қазақ тарихының проблемалық мәселелерін айқындау

Пререквизиттер	Қазақстан тарихы, Философия, Қазақстан тарихының тарихнамасы. Қосалқы тарихи пәндер.	
Постреквизиттер	Теориялық деректану, Философия тарихы, Дүниежүзі тарихы; Тарихтың теориясы мен методологиясы	
Пәннің академиялық саясаты	**Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады.** **Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді.** **Ғылым мен білімнің интеграциясы.** Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді. **Сабаққа қатысуы.** Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі. **Академиялық адалдық.** Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі. **Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері.** Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Әртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді. Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail 8707 1956050, Tur-07@mail.ru немесе MS Teams-тегі бейне байланыс арқылы кеңестік көмек ала алады. Войти Zoom Конференция https://us04web.zoom.us/j/7755746756?omn=71708286780 Идентификатор конференции: 775 574 6756 Код доступа: X08aTh **МООС интеграциясы (massive openlline course).** МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-қа тіркелуі қажет. МООС модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек.	

	Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ МООС-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.
Әдебиет және ресурстар	Негізгі 1. Қазақстан Республикасында тарихи сана қалыптасуының тұжырымдамасы. А., «Қазақстан», 1995. 10-б. 1. М.Қ. Құрманәлиев. Ғылыми-зерттеу негіздері: оқу құралы. – Алматы: 2. «Альманах» баспа үйі, 2021. – 257 б. 3. Волков Б. С., Волкова Н. В. Методы исследований в психологии. М., 2002. 4. Коломийцев В. Ф. Методология истории (От источника к исследованию). М., 2001. — 191 с. 5. Медушевская О. М. Теория и методология когнитивной истории /О. М. Медушевская. — М., 2008 6. Девятко И. Ф. Методы социологического исследования. М., 2002. 7. Добреньков В. И., Кравченко А. И. Методы социологического исследования. М,. 2004 8. Завьялова М.П. Методы научного исследования. Томск, 2007. 9. Колмогоров Ю.Н., Сергеев А.П., Тарасов Д.А., Арапова С.П. Методы и средства научных исследований. Екатеринбург, 2017 10. Ревко-Линардато Методы научных исследований. Таганрог, 2012. 11. Репина Л.П., Зверева В.В., Парамонова М.Ю. Тарихи білім тарихы. А,. 2016 12. Михаил Маркович Кром. Тарихи антропология. А,. 2016 13. Джорданова Людмила. Тарихи білім: пәні және зерттеу әдістері. Нұр-сұлтан, 2020. -376 б. 14. Ювал Hoah Харари. Sapiens.Адамзаттың қысқаша тарихы. Алматы, 2018.-368 б. Қосымша 15. Рикер П. Конфликт интерпретаций. М., 1995. 16. Рикер П. История и истина. СПб., 2002. 17. Хаттон П. История как искусство памяти. СПб., 2003. 18. Хеллевик О. Социологический метод. М., 2002. 19. Хюбнер К. Критика научного разума. М., 1994. 20. Эпистемология: основная проблематика и эволюция подходов в философии науки. Томск – Кемерово, 2007. 21. Ядов В. А. Стратегия социологического исследования. М., 2001 22. Королев А. А. Теория и методология современных исторических исследований. Библиограф. сб. М., 1995.

	23. Астахов М. В. Методология исторической науки. Историко-библиографическое исследование отечественной литературы 80-х — 90-х гг. XX в. Том I. Библиография. Историография. Общая и специальная методология исторической науки / СЦАИ. — Самара, 2006—289 с.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-әріптік бағалау жүйесі

аға	Баллардың сандық баламасы	% мәндегі баллдар	Дәстүрлі жүйедегі баға
	4,0	95-100	Өте жақсы
-	3,67	90-94	
+	3,33	85-89	Жақсы
	3,0	80-84	
-	2,67	75-79	
+	2,33	70-74	
	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
-	1,67	60-64	
+	1,33	55-59	
	1,0	50-54	
X	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
	0	0-24	

Бағалау әдістері

Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.

Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.

Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.

Формативті және жиынтық бағалау Оқытушы бағалаудың өз түрлерін енгізеді немесе ұсынылған нұсқаны қолданады	**% мәндегі баллдар** Оқытушы өзінің баллдарға бөлуін күнтізбеге (кестеге) сәйкес пункттерге енгізеді. Емтихан және пән бойынша қорытынды балл өзгермейді.
Дәрістердегі белсенділік	5
Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	20
Өзіндік жұмысы	25
Жобалық және шығармашылық қызметі	10
Қорытынды бақылау (емтихан)	40
ЖИЫНТЫҒЫ	100

ОҚУ КУРСЫНЫҢ МАЗМҰНЫН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ КҮНТІЗБЕСІ (кестесі)

Оқытудың және білім берудің әдістері.

Апта / модуль	Тақырып атауы	Сағат саны	Ең жоғары, балл
1	**Д-1.** Кіріспе.	1	1
1	**ПС-1** Курстың пәні, мазмұны және мақсаты мен міндеттері.	1	8
2-3	**Д-2.** Ғылыми зерттеу жұмысының ерекшеліктері	2	2
2-3	**С-2** Ғылыми зерттеу жұмысы ұғымы және оның ерекшеліктері	2	16
3	**СОӨЖ 1. СӨЖ 1 орындау бойынша кеңес**		
4	Д-3. Ғылыми зерттеудің құрылымы мен сатылары	1	3
4	С-3. Ғылыми зерттеу жұмысы: құрылымы, сатылары	1	6
4	**СӨЖ 1. Ғылыми зерттеу жұмысы туралы эссе. Жазбаша тапсыру**		21
5-6	Д-4. Метод, методика және методология ұғымдары	2	4
5-6	С-4. Метод, методика және методология	2	12
	СОӨЖ-2. СӨЖ-2 орындау бойынша кеңес		
7	Д-5. Ғылыми зерттеу жұмысын ұйымдастыру	1	2
7	**СӨЖ-2. Бір монографиялық еңбектің құрылымын айқындау. Топтық жұмыс**		19
7	С-5 Ғылыми зерттеу жұмыстарының сыныпталуы	1	6
7	**Аралық бақылау**		**100**
8	Д-6. Ғылыми зерттеу жұмысының алғашқы сатысы		2
8	С- 6 Тақырыпты таңдау мен жоспар құру		6
9-10	Д-7. Тақырыптың тарихнамалық және деректік негіздерін анықтау	2	4
9-10	С-7. Тарихнамалық және тарихи деректердің түрлері	2	12
9	**СОӨЖ 3. СӨЖ-3 бойынша кеңестер беру**		
10	**СӨЖ-3. Бір еңбекке тарихнамалық шолу жасау. Жазба жұмысы**		15
11	Д-8. Эмпирикалық зерттеу әдістері	1	2
11	С-8. Эмпирикалық зерттеу әдістерін қолдану мәселелері	1	6
12	**СОӨЖ 4. СӨЖ-4 бойынша кеңестер беру**		
12	Д-9. Ғылыми зерттеудің теориялық әдістері	1	2
12	С-9 Ғылыми зерттеудің теориялық әдістерін пайдалану жолдары	1	6
13	**СӨЖ-4. Эмпирикалық және теориялық зерттеу әдістерін пайдалану. 2+2 еңбектер бойынша жазбаша жұмысы**		15
14	**СОӨЖ 5. СӨЖ-5 бойынша кеңестер беру**		
13-14	Д-10. Студенттердің ғылыми жұмыстарын жазу мен өңдеу	2	4
13-14	С-10. Ғылыми жұмысты жазу мен өңдеуге қойылатын талаптар	2	12
15	Д-11. Студенттердің ғылыми жұмыстарын дайындау мен қорғау	1	2

15	С-11. Студенттердің ғылыми жұмыстарының түрлері және оларды дайындау мен қорғаудың ерекшеліктері	1	6
15	**СӨЖ-5. Студенттердің ғылыми жұмыстарының түрлері және оларды жазу мен өңдеудің және қорғаудың ерекшеліктері. Бір тақырыптық мәселе бойынша жазу**		16
	Аралық бақылау		**100**

Декан ____________________________________ **Байгунаков Д.С.**

Оқыту және білім беру сапасы бойынша
Академиялық комитетінің төрағасы ___________________ **Бижанова М.Т.**

Кафедра меңгерушісі _______________________ **Мырзабекова Р.С.**

Дәріскер ____________________________________ **Төлебаев Т.Ә.**

СӨЖ бойынша оқу нәтижелерін бағалау рубрикаторы

	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	**«Жақсы»**	**«Қанағаттанарлық»**	**«Қанағаттанарлықсыз»**	
	СӨЖ1 21 СӨЖ2 19 СӨЖ3 10 СӨЖ4 12 СӨЖ5 14	**СӨЖ1 15 СӨЖ2 12 СӨЖ3 7 СӨЖ4 9 СӨЖ5 10**	**СӨЖ1 10 СӨЖ2 9 СӨЖ3 5 СӨЖ4 7 СӨЖ5 8**	**СӨЖ1 6 СӨЖ2 5 СӨЖ3 3 СӨЖ4 3 СӨЖ5 4**	**СӨЖ1 21 СӨЖ2 19 СӨЖ3 10 СӨЖ4 12 СӨЖ5 14**

Тапсырманың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну.	«Өте жақсы» бағасы тапсырманың теориясы толық көрініс тапқан, әр тұжырым мен қорытындының егжей-тегжейлі дәлелдерін қамтитын, логикалық және дәйекті түрде құрылған өзіндік жұмыс үшін қойылады.	«Жақсы» бағасы теориялық мәселелер біршама ашылған, бірақ кейбір мәселелер толық қамтылмаған, негізгі қағидалардың қысқартылған дәлелдері көрсетілген жағдайда қойылады, материалды жеткізудің қисыны мен дәйектілігінде қате жіберілуі мүмкін. Тапсырмада кейбір стилистикалық қателіктер жіберілуі, терминдер дұрыс қолданылмауы мүмкін.	«Қанағаттанарлық» баға өзіндік жұмыста теориялық тапсырма толық ашылмаған жағдайда қойылады, негізгі қағидалар үстіртін дәлелденген, баяндамада композициялық диспропорцияларға, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол берілген.	Тапсырманың теориялық тұжырымдамаларын дұрыс аша алмау, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Тапсырма бойынша негізгі ұғымдарды, теориялық тұжырымдамаларды білмеу, нақты фактілер мен оқиғаларды білмеу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану.	СӨЖ тапсырмаларын толық орындау, жұмысты толыққанды қорғау, қойылған сұрақтарға дәлелді жауап беру, тапсырманың практикалық мәселелерін шешу;	Тапсырманы ішінара орындау, пәннің практикалық міндеттерін толық шешпеу, қойылған сұраққа толық емес, бірақ дәлелді жауап беру; пән бойынша ғылыми тіл нормаларын сауатсыздау пайдалану;	Материалды үзік-үзік жеткізіледі, қисын мен дәйектілік бұзылады, нақты және семантикалық дәлсіздіктерге жол беріледі, пәннің теориялық білімі үстірт, біржақты қолданылады.	Тапсырманы шешуде ұтымсыз әдістің қолданылуы немесе жеткілікті ойластырылмаған жауаптың берілуі; тапсырмаларды шеше алмау, тапсырмаларды жалпы түрде орындау; нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер жіберу.	Тапсырмаларды шешу үшін білімді, алгоритмдерді қолдана алмау; қорытындылар жасай алмау. Сабаққа белсенді қатыспау.
Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі.	Тапсырманы толық орындау, қойылған сұрақтарға толық, дәлелді жауап беру, пәннің практикалық мәселелерін шешу; Ғылыми қағидалар, қолданылған әдістеме мен технологияның дәйекті, қисынды және дұрыс негіздемесі, сауаттылық, ғылыми тілдің нормаларын сақтау.	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кіші-гірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады.